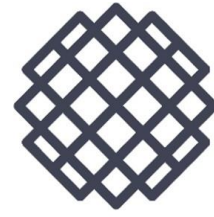

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

IZVEŠTAJ REVIZIJE O FINANSIJSKIM PREGLEDIMA
AUTORITETA ZA KONKURENCIJU ZA GODINU 2023

Priština, jun 2024

SADRŽAJ IZVEŠTAJA

1	Revizorsko Mišljenje.....	3
2	Nalazi i preporuke	6
3	Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta	11
4	Napredak u sprovođenju preporuka.....	15
	Dodatak I: Pismo potvrde / Tabela za komentare BO-a u vezi sa revizorskim izveštajem (ako ima)	18
	Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja.....	19

Ovaj Izveštaj je prevod sa originalne verzije na albanskom jeziku. U slučaju nedoslednosti provladava verzija na albanskom jeziku.

1 Revizorsko Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja/pregleda Autoriteta za Konkurenciju za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine, u skladu sa Zakonom o Nacionalnoj Kancelariji Revizije Republike Kosova i Međunarodnim Standardima Vrhovnih Institucija Revizije (SNISA-MSVIR). Revizija je izvršena da bi nam se omogućilo da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima(pregledima) i zaključak o usaglašenosti sa nadležnim organima¹.

Nemodifikovano mišljenje o godišnjim finansijskim pregledima

Izvršili smo reviziju godišnjih finansijskih pregleda Autoriteta za Konkurenciju koji sadrže pregled o primanjima i uplatama u gotovom novcu, pregled o izvršenju budžeta i beleške objašnjenja o finansijskim izveštajima/pregledima, uključujući sažetak značajnih računovodstvenih politika i drugih izveštaja², za godinu koja se završena 31. decembra 2023.

Prema našem mišljenju, Godišnji Finansijski Izveštaji (Pregledi) Autoriteta za Konkurenciju, predstavljaju istinitu i realnu sliku u svim materijalnim aspektima, u skladu sa Međunarodnim Standardima Računovodstva za Javni Sektor, prema računovodstvu zasnovanom na gotovom novcu.

Osnova za mišljenje

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (SNISA-MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane niže na delu 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja (Pregleda)'. U skladu sa ONISA-P-10, SNISA-MSVIR 130, Etičkim kodom ZKA-NKR, kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFP budžetskih organizacija. ZKA- NKR je nezavisna od subjekta revizije. Verujemo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnove za mišljenje.

Zaključak o uskladenosti

Izvršili smo reviziju da li su prateći procesi i transakcije u skladu sa utvrđenim revizorskim kriterijumima koji proizilaze iz zakonske regulative koja se primenjuje na subjekt revizije u kontekstu korišćenja finansijskih sredstava.

Prema našem mišljenju, transakcije izvršene u procesu izvršenja budžeta Autoriteta za Konkurenciju bile su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa definisanim(odredjenim) kriterijima revizije koji potiču iz priminjenog zakonodavstva za revidirani subjekat u kontekstu upotrebljavanja finansijskih izvora.

Osnova za Zaključak o usklađenosti

Revizija je izvršena u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije Vrhovnih Institucija Revizije (SNISA-MSVIR). Prema ovim standardima naše odgovornosti su opisane ispod kod dela 'Odgovornosti Revizora za Reviziju Finansijskih Izveštaja'. U skladu sa ONISA-P-10, MSVIR 130, Etički kodeks ZKA-NKR- a kao i drugim relevantnim zahtevima za reviziju GFI budžetskih organizacija. ZKA- NKR je nezavisna od subjekta revizije. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni za osiguranje osnovu za mišljenje.

Odgovornost Uprave i Upravnih Organa za Godišnje Finansijske Izveštaje/Preglede

Predsednik Autoriteta za Konkurenciju je odgovoran za pripremu i pravu prezentaciju Finansijskih Izveštaja/Pregleda po Medjunarodnjm Knjigovodstvenim Standardima u Javnom Sektoru- Finansijsko Izveštavanje osnivan na knjigovodstvu gotovog novca. Predsednik Autoriteta za Konkurenciju je takodje odgovoran i za postavljanje internih kontrola, koje smatra kao potrebnim za omogucavanje pripreme finansijskih izveštaja/pregleda, bez pogresnog prikazivanja finansijskih izveštaja/pregleda izazvanim zbog grešaka ili prevare. To obuhvaca ispunu zahteva koji proizilaze iz zakona 03/L-048 za Upravljanje Javnim Finansijama i Odgovornosti, i pravilnik 01/2017 o Godišnjem Finansijskom Izveštavanju Budžetskih Organizacija.

Direktor je odgovoran za obezbedjenje nadzora Finansijskog Izveštavanja Autoriteta za Konkurenciju Kosova.

Odgovornost Uprave za Uskladjenost

Uprava Autoriteta za Konkurenciju je takodje odgovorno za upotrebu finansijskih izvora Autoriteta za Konkurenciju u skladu sa Zakonom o Upravljanju Javnim Finansijama i Odgovornosti, kao i svih ostalih primenljivih pravila i pravilnika.

Odgovornost Generalnog Revizora za reviziju GFI-a

Naši ciljevi su da pružimo razumnu sigurnost da finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajne propuste, bilo zbog prevara ili grešaka, i da izdajemo/izradimo revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumna sigurnost je visoki stepen sigurnosti međutim ne garantuje da će revizija koja se vrši u skladu sa SNISA-MSVIR uvek identifikovati materijalno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešna prikazivanja se mogu pojaviti usled prevare ili grešaka a smatraju se materijalnim ukoliko, pojedinačno ili u grupi, razumno se očekuje da će uticati u ekonomskim odlukama korisnika koje se donose na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Naš cilj je takođe da izrazimo revizorsko mišljenje o usklađenosti relevantnih vlasti Autoriteta za Konkurenciju sa svim primenljivim politikama, pravilima i propisima u vezi sa korišćenjem finansijskih resursa revidirane Autoriteta za Konkurenciju.

Kao deo revizije u skladu sa Zakonom o NKR i ISSAI, vršimo profesionalnu presudu i održavamo profesionalni skepticizam tokom cele revizije. Mi takođe:

³ Kolektivno referisanih kao usklađenost sa vlastima

- Identifikujemo i procenimo rizike od materijalno značajnih pogrešnih prikazivanja finansijskih izveštaja, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji odgovaraju na te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbedimo osnovu za naše mišljenje. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Identifikujemo i procenimo rizike neusklađenosti sa vlastima, bilo zbog prevare ili greške, izradimo i izvršimo revizorske postupke koji su odgovorni za te rizike, i pribavimo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak o usklađenosti sa vlastima. Rizik od ne otkrivanja materijalno značajnih pogrešnih navoda koji nastaju kao rezultat prevare veći je od onog koji je rezultat greške, jer prevara može uključivati manipulaciju, falsifikovanje, namerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje unutrašnjih kontrola.
- Osiguramo da razumemo unutrašnju kontrolu relevantnu za reviziju, radi izrade revizorskih postupaka koji su prikladni, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efektivnosti interne kontrole Autoriteta za Konkurenciju.
- Procenimo prikladnost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih otkrivanja izvršene od strane menadžmenta.
- Procenimo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući obelodanjivanja, da bi se osigurali da finansijski izveštaji prikazuju transakcije i osnovne događaje realno i tačno.

Između ostalog, komuniciramo sa menadžmentom i odgovornima za upravljanje, i u vezi sa obimom i vremenom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje identifikujemo tokom revizije.

Od pitanja koja su preneti menadžmentu, identifikujemo ona pitanja koja su bila najrelevantnija u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i koja se smatraju ključnim revizorskim pitanjima. Izveštaj revizije objavljuje se na veb stranici NKR-a, sa izuzetkom informacija koje su klasifikovane kao osetljive ili zbog drugih zakonskih i administrativnih zabrana, u skladu sa važećim zakonodavstvom.

2 Nalazi i preporuke

Prilikom revizije uočili smo oblasti gde se može poboljšati performansa uključivši internu kontrolu, Nasi testovi su pokazali da treba da se poboljša poštovanje finansijskih pravila u realizaciji plaćanja.

Ovaj Izveštaj je rezultirao sa dve(2) nove preporuke. Mi ćemo pratiti(razmatrati) ove preporuke tokom revizije naredne godine.

Što se tiče statusa preporuka od prošle godine i njihove Implementacije(realizacije), pogledaj poglavlje 4.

2.1 Pitanja finansijskog upravljanja i usklađenosti

2.1.1 Robe i Usluge

Finalni budžet za robe i usluge za godinu 2023 je bio 77,000€, od kojih je potrošeno 52,577€.

Pitanje A1- Zakasnela izdvajanja sredstava i nalozi za nabavku/posle prijema računa

Nalaz

Finansijsko pravilo 01/2013 član 15 određuje da procedura nabavke treba početi sa jednim zahtevom za nabavku, potom izdvajanje sredstava, posle treba prosledovati sa nalogom o nabavci, prijema robe ili usluge a potom trošak i isplata racuna.

Prilikom testiranja isplata naišli smo da je u tri (3) slučaja nalog za nabavku pušten posle prijema računa sa iznosom od 433€.

Ovo se desilo kao rezultat ne-izvšenja zakonskih procedura za trošak javnog novca od strane odgovornih službenih lica.

Uticaj

Zakasnela primena procedura za nabavku otežava pravednu realizaciju ugovora i stvara nejasnoće oko naloga za nabavku roba i usluga, zakašnjenja na podmirenju obaveza po računima koji će se povećati i stvarati probleme na planiranju budžeta.

Preporuka A1

Direktor treba osigurati da izdvajanja sredstava i davanje naloga za nabavku urade pre nabavke robe i usluga, pristzanja računa, postujući zakon i procedure kao i izbegavati stvaranju neisplaćenih nepotrebnih obaveza.

Odgovor rukovodstva entiteta (Ne Slaže se)

Pitanje A2- Učešće spoljnog savetnika na službeno putovanje van zemlje**Nalaz**

Clan 4 tačka 1 pravilnika (QRK) Nr. 06/2023 za kompenzaciju službenih putovanja i troškova predstavljanja određuje da: Javni funkcioner, službenik i ostale kategorije zaposlenih koji se plaćaju od državnog budžeta imaju pravo na kompenzaciju za troškove koje su imali za službena putovanja van zemlje.

Predsednica KAK je bila donela odluku da deo delegacija za službena putovanja bude i jedna osoba u položaju spoljnog savetnika predsednice i generalnog direktora sekretariata KAK.

Ova osoba u položaju stručnjaka imala je tri kratkoročna ugovora sa ZKM sa ciljem angažovanja u Kosovskom Autoritetu za Konkurenciju, koji je imao za cilj uglavnom tehničku asistenciju na draftiranju pravilnika KAK osnivajući se na novi zakon za konkurenciju EU aquis. Njegovo učešće na tri službena putovanja nije u skladu sa vremenom njegovog angazovanja i sa temama ili ciljevima ovih putovanja.¹

Troškovi smeštaja i putničkih karata ovog stručnjaka KAK su koštale 2,734€. Za ovu aktivnost nedostaje jedan ugovor o saradnji između KAK i ZKM.

Plaćanje troškova za tu osobu bilo je zbog njegovih saznanja u oblasti konkurencije kao i mogućnosti za povećanje saradnje sa relevantnim institucijama u međunarodnu arenu.

Uticaj

Donošenje takvih odluka može uticati na stvaranju neplaniranih troškova.

Preporuka A1

Predsednica KAK treba da osigura efikasno i racionalno upravljanje javnim novcem kao i realizaciju zakonodavstva prilikom ostvarenja troškova.

Odgovor rukovodstva entiteta (Ne slaže se)

-
- ¹ Putovanje ostvareno za period 19-24 juni 2023 u Češkoj Republici, sa temom "Studijska poseta za zaštitu konkurencije" dok je ugovor stručnjaka pokrio period 29 maj do 10 juni 2023;
 - Putovanje ostvareno za period 10-16 septembar 2023 u Trieru u Nemačkoj sa temom "Letnji kurs za evropsko pravo za javnu nabavku" kao i potpis ugovora o saradnji između Evropske Akademije Prava (ERA) i AKK, dok ugovor stručnjaka pokrila je period novembar-decembar godine 2023;
 - Kao i, putovanje ostvareno datuma 07 oktobar u Trieru u Nemačkoj, ugovor stručnjaka bio je za novembar 2022 do januara 2023.
-

3 Sažeta informacija o planiranju i izvršenju budžeta

U ovom poglavlju predstavili smo sažetu informaciju o izvoru budžetskih sredstava, potrošnju sredstava i prikupljenih prihoda prema ekonomskim kategorijama. Ovo je ilustrovano u sledećim tabelama i grafikonima:

Tabela 1. Troškovi prema izvorima budžetskih fondova (u €)

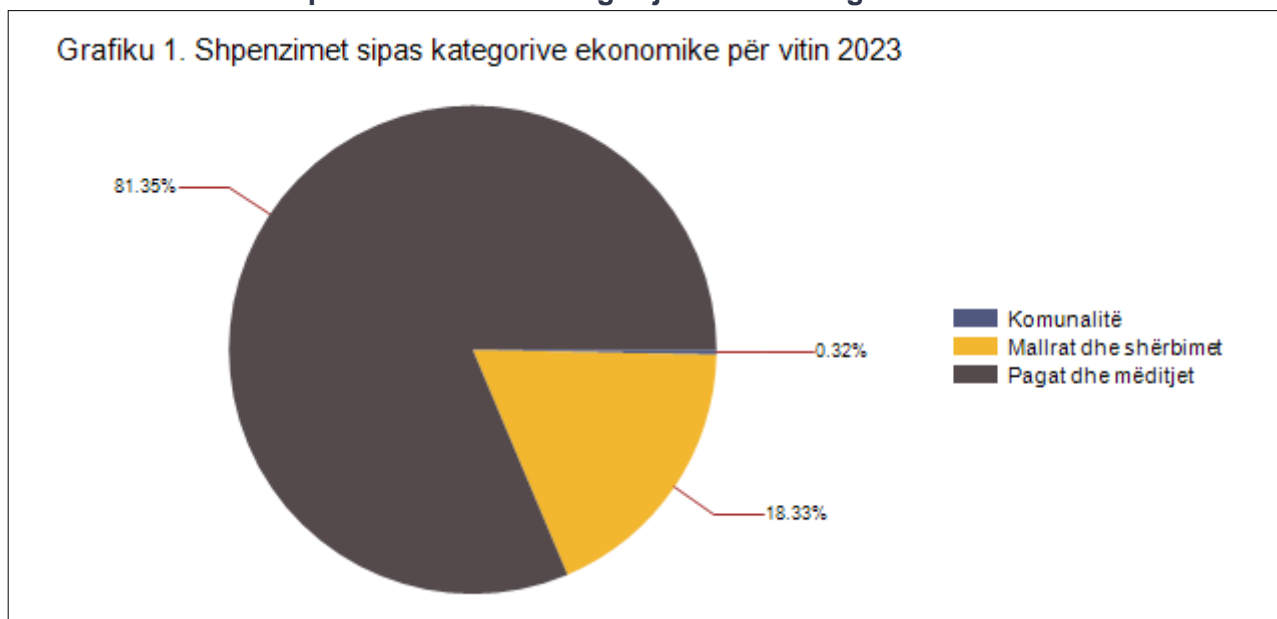
Opis	Početni budžet	Završni budžet ⁴	2023 Rezultat	2022 Rezultat	2021 Rezultat
Izvori fondova	393,868	312,377	286,880	257,857	244,365
Grant Vlade – Budžet	393,868	312,377	286,880	257,857	244,365

Završni budžet niži u odnosu na početni za 81,491€. Autoritet za Konkurenciju u 2023. godini potrošio 92% konačnog budžeta ili 286,880€, sa povećanjem od 11% u odnosu na 2022. godinu. U sledećoj tabeli je objašnjeno kako je budžet izvršen po kategorijama.

Tabela 2 – Potrošnja fondova prema ekonomskim kategorijama (u €)

Opis	Početni budžet	Završni budžet	2023 Rezultat	2022 Rezultat	2021 Rezultat
Trošenje fondova prema ekonomskim kategorijama	393,868	312,377	286,880	257,857	244,365
Plate i Dnevnice	314,868	233,377	233,377	200,734	201,032
Roba i Usluge	77,000	77,000	52,577	56,199	42,419
Komunalije	2,000	2,000	925	924	915

⁴ Završni Budžet – odobreni budžet od strane Skupštine koji je kasnije prilagođen od strane Ministarstva Finansija

Grafikon 1. Rashodi po ekonomskim kategorijama za 2023. godinu**Objasnjenja o izmenama na budžetskim kategorijama, data su a sledecem:**

Objasnjenja o promenama na kategorijama budzeta date u nastavku:

- Finalni budžet za plate bio je 233,377€ i u odnosu na pocetni budžet bio je manji za 81,491€. Budžet je u ovu kategoriju troskova umanjen odlikom Ministarstva Finansija Rada i Transfera. Troskovi iz ove kategorije bili su isti sa finalnim budžetom.
- Finalni budžet za robe i usluge bio je isti u odnosu na pocetni budžet u vrednosti 77,000€, od kojih je 68% budžeta potrošeno tkom godine.
- Finalni budžet za komunalne usluge ostao je isti sa pocetnim, koji je bio u vrednosti 2,000€. U ovu kategoriju, budžetski troskovi su bili 46%;

4 Napredak u sprovođenju preporuka

Izveštaj o reviziji za GIF za 2022. godinu je Autoriteta za Konkurenciju imao je rezultirao sa jednom preporukom. AKK-KAK je prdstavioo akcioni plan, kako ce implementirati/realizirati preporuku. Do kraja 2023 je preporuka realizirana/implementirana.

Tabela 4 Sadržaj preporuka od prosle godine

Br	Oblast Revizije	Preporuke godin 2022	Preuzete mere	Status
1	Osnova za konkluziju	Mi preporucujemo upravu da obezbedi da u sto krace/razumno razdoblje odvija procedure u skladu sa zakonskim zahtevima za popunu pozicija koje se drza sa vrsiocima duznosti	Preduzete su potrebne mere	Realizirana preporuka.

Vlora Spanca, Generalna Revizorka

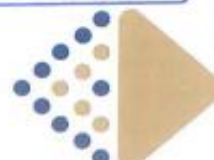
Jusuf Kryeziu, Direcor Revizije

Grup i Operatorëve Ekonomik “AlbAudit” SH.P.K. & “ProAudit”
SH.P.K.
(Hajdar Hoxhaj, Person I autorizuar në emër të grupit)

Dodatak I: Pismo Potvrde / Tabela za Komentare vezane za izveštaj revizije

Republika e Kosovës
 Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Autoriteti i Konkurrencës
 Autoritet za Konkurenciju - Competition Authority

LETËR E KONFIRMIMIT

**Për pajtueshmërinë me draft raportin e
 Zyrës Kombëtare të Auditimit për vitin 2023 dhe
 për zbatimin e rekomandimeve**

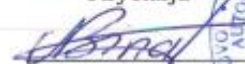
Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- Kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Pasqyrave Financiare të Autoritetit të Konkurrencës, për vitin 2023 dhe
- Pajtohem pjesërisht me gjetjen dhe rekomandimin të çështja A1 dhe nuk pajtohem me gjetjen dhe rekomandimin të çështja A2, si dhe kam komente në përmbajtjen e Raportit për çështjet A1 dhe A2.
- Brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për zbatimin e tyre.

Autoriteti i Konkurrencës
 Kryetarja

 Neime Binaku-Isufi

Prishtinë, 20.06.2024.

Pitanje	Komentari BO	Glediste NKR
---------	--------------	--------------

<p>Pitanje A1 – Izdvajanje sredstava i davanje nabavnih naloga posle prijema računa</p>	<p>Mi smo svesni da treba da se izvsu izdvajanje sredstava i treba dati nabavni nalog pre prijema računa, jer tako je odredio pravilnik. Ima nekoliko računa za koje ne znamo njihovu vrednost bez njihovog prijema. N.pr.račun za gorivo izdvaja 500.00€, izdvajaš nabavni nalog i dolazi račun od 600.00€.</p> <p>U ovom slučaju je učinjeno izdvajanje i ujedno je djabe izvadjen nabavni nalog. Treba otkazati izdvajanja I nabavni nalog da bi napravili novo izdvajanje od 600.00€. Opetse pravi greška, jar se pravi novo izdvajanje i daje se novi kupovni nalog sa primljenim računom. Ali ako si izdvojimo 900.00€, ovih 300.00€ neće se više upotrebiti.</p> <p>Poštovani, sve se ovo radi u cilju štednje budžeta, u funkciji što racionalnijeg korišćenja, za činjenicu da budžet KAK u kategoriji roba i usluga je mali za pokrivanje svih potrebnih troškova.</p>	<p>Nalaz stoji – BO se složila sa nalazom, i nije dala relevantne dokaze za modifikaciju pitanja.</p>
<p>Pitnje A2 – Učešće spoljnog savetnika na službeno putovanje van</p>	<p>Mi smatramo da nalaz ne stoji. Stavljeni kriterium na nalaz ne odgovara opisanom stanju. Ako se osnivamo na zak. 08/L-117 za Vladu Republike Kosova, čl 14, tačka 4 koja određuje da ako rukovdioc smatra zashodnim može da ovlasti učešće spoljnog savetnika za neko službeno putovanje van zemlje i u tom slučaju troškovi putovanja će se pokriti od budžeta institucije.</p> <p>Takodje informišemo vas da pravilnik br.06/2023 je baziran na gore pomenutom zakonu odnosno na čl. 8 paragraf 4 podčlan 4.5, Pravilnik za službena putovanja 06/2023 ostvaruje se i za nezavisne institucije u našem slučaju u Autoritet Konkurencije.</p> <p>Pomenuti savetnik ili stručnjak u ovom pitanju je imao ugovor preko kancelarije predsednika vlade da bi podržao Autoritet za Konkurenciju. Imajući u obzir dugo iskustvo pomenutog savetnika, predsednica Autoriteta je odlučila da obuhvati savetnika ili stručnjaka na njen tim na službenim putovanjima. Stručnjak je u raznim oblicima bio angazovan za obavljanje poslova za Autoritet od godina 2014, i imajući u obzir njegovu dobru reputaciju u zemljama EZ, i to je dodatan razlog za što je uključen u našem timu za medjunarodnu saradnju.</p> <p>Predstavljanje Autoriteta je predvidjen i sa zakonskom regulativom na snazi, gde po čl. 25, paragraf 1, podparagraf 1.1, clan 65 Zk. br. 08/L-056 za zaštitu konkurencije.</p>	<p>To su opravdanja e Budžetske Organizacije. Dokaze nismo primili. Nalaz stoji.</p>

Dodatak II: Objašnjenja različitih vrsta mišljenja revizije primenjenih od strane NKR i drugih delova Godišnjeg Izveštaja

Izveštaj revizora o finansijskim izveštajima⁵ treba da sadrži jasnu izjavu mišljenja koja se odnosi na finansijske izveštaje, na osnovu zaključaka izvedenih iz dokaza dobijenih tokom revizije. Kada se revizija vrši i radi procene usaglašenosti sa drugim zakonima i propisima, revizori imaju dodatnu odgovornost da izveštavaju o usklađenosti sa vlastima⁶. Ovo mišljenje treba odvojiti od mišljenja da li su finansijski izveštaji istiniti i realni, tj. mišljenje se može modifikovati u vezi sa pitanjem(-ima) usklađenosti, ali još uvek nisu modifikovana u odnosu na pouzdanost finansijskih izveštaja (ili obrnuto).

U cilju utvrđenja da li je mišljenje o finansijskim izveštajima modifikovano ili nije modifikovano, revizor treba da obezbedi da rezultati revizije uključuju otkriveni ne materijalni ili otvorene druge nepravilne izjave proširene ili jedan (ili više) moguće pretpostavljenom u slučaju ograničenja delokruga.

Pogrešno prikazivanje je razlika između prijavljenog iznosa, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja artikla finansijskog izveštaja i količine, klasifikacije, prezentacije ili obelodanjivanja koja zahteva da artikal bude u skladu sa primenljivim okvirom finansijskog izveštavanja. Pogrešna prikazivanja mogu nastati iz greške ili prevare.

- (odlomak od MSVIR 200)

Forma mišljenja

- **Ne-modifikovano mišljenje**

Formuliše se kada nisu pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti ili su pronađene pogrešne izjave ili neusklađenosti, jedna ili objedinjena, što nije jednaka sa ili ne premašuje nivo materijalnosti finansijskih izveštaja u celini ili pogrešnih prikazivanja i/ili odstupanja otkrivena u određenoj klasi transakcija nije jednaka ili premašuje nivo najnižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija. Takođe se formuliše ako nema ograničenja obima ili kada ograničenje obima ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja i / ili ne usklađivanja.

Ograničenje obima nastaje kada revizor nije u mogućnosti da prikupi dovoljno revizijskih dokaza da bi zaključio da finansijski izveštaji u celini su slobodni od materijalnog pogrešnog prikazivanja.

Revizor treba da izrazi **jedno ne-modifikovano mišljenje revizije** ukoliko se zaključi da su finansijski izveštaji pripremljeni, sa svih materijalnih gledišta u skladu sa važećim finansijskim okvirom.

⁵ Finansijski izveštaji javnog sektora takođe uključuju izjave o izvršenju budžeta

⁶ Usklađenost sa vlastima: usklađenost sa zakonima, propisima, standardima ili dobrim praksama.

Promene mišljenja u revizorskom izveštaju

Revizor treba da modifikuje mišljenje revizije na revizorskom izveštaju ukoliko se zaključi da, na osnovu prikupljenih dokaza revizije, finansijski izveštaji kao celina nisu bez materijalnih grešaka, ili nije u mogućnosti da dobije dovoljno odgovarajućih dokaza revizije da bi zaključio da su finansijski izveštaji kao celina bez materijalno pogrešnih prikazivanja i/ili ne usklađenost, revizor treba da modifikuje mišljenje u izveštaju revizije. Modifikovana mišljenja mogu biti:

- Modifikovane (kvalifikovane)
- Protivne, ili
- Odbijene

Kvalifikovano mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili odstupanja, pojedinačni ili agregat koji je jednak ili premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada su pogrešna prikazivanja i

/ ili neslaganja otkrivena unutar date klase transakcija jednaka ili prevaziđe nivo niže značajnosti utvrđenog za tu klasu transakcija. Takođe je formulisan ako ne postoji ograničenje obima koje ne može dovesti do izbegavanja značajnih pogrešnih prikazivanja.

Protivno mišljenje

Formuliše se kada se otkriju pogrešna prikazivanja i / ili neusklađenosti, pojedinačna ili agregat, što premašuje nivo značajnosti finansijskih izveštaja u celini ili kada se pogrešno prikazivanje i / ili neusklađenosti otkrivena u okviru određene klase transakcija daleko premašuju nivo nižeg materijalnosti utvrđen za tu klasu transakcija.

“Rasprostranjena” je termin koji se koristi u kontekstu grešaka i / ili neusklađenosti da bi se opisali efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijske izveštaje ili potencijalni efekti grešaka i / ili neusklađenosti na finansijskim izveštajima, ako postoje takvi, koji nisu otkriveni zbog nemogućnosti pribavljanja dovoljno adekvatnih revizorskih dokaza. Rasprostranjeni efekti u finansijskim izveštajima su oni koji su, po revizorovoj proceni:

- a) Ne ograniče se samo na elemente, račune ili određene stavke finansijskih izveštaja
- b) Ako se tako ograniče, predstavljati ili može predstavljati značajan deo finansijskih izveštaja; ili
- c) U vezi sa obelodanjivanjima, su od suštinskog značaja za razumevanje finansijskih izveštaja.

Odricanje od mišljenja

Formuliše se kada ograničenje obima, tj. nemogućnosti da obezbede dovoljne odgovarajuće revizorske dokaze, je materijalne ili raširene prirode.

Paragrafi Isticanja Pitanja i paragrafi Ostalih Pitanja na revizorskom izveštaju

Ukoliko revizor smatra potrebnim da skrene pažnju na pitanje prikazano ili obelodanjeno na finansijskim izveštajima koja je od velikog značaja za njihovo razumevanje finansijskih izveštaja, ali postoje dovoljno prikladnih dokaza da to pitanje nije materijalno pogrešno prikazano na finansijskim izveštajima, revizor će u revizorskom izveštaju uključiti jedan paragraf o Isticanju Pitanja. Isticanje Pitanja se treba odražavati samo na informaciju prikazanu ili obelodanjenu na finansijskim izveštajima.

Paragraf o isticanju pitanja treba:

- da se uključi odmah nakon mišljenja revizije;
- da koristi naslov "Isticanje Pitanja" ili neki drugi prikladni naslov;
- da uključi jasnu referencu na pitanje koje se ističe i da naznači gde se mogu naći relevantna obelodanjivanja na finansijskim izveštajima koja u potpunosti opisuju to pitanje; i
- ukazati da revizorsko mišljenje nije modifikovano u odnosu na istaknuto pitanje.

Ukoliko revizor smatra neophodnim da komunicira određeno pitanje, osim onih koje su predstavljene ili obelodanjene u finansijskim izveštajima, koja po prosudi revizora je važna za korisniku u cilju shvatanja revizije, odgovornosti revizora ili revizorski izveštaj, a pod uslovom da to nije zabranjeno zakonom ili pravilima, treba da se pripremi paragraf sa naslovom "Ostala Pitanja", ili nekim drugim pogodnim naslovom. Ovaj paragraf treba da se pojavi odmah iza mišljenja i nakon svakog pasusa kod Isticanja Pitanja.